

razvojno-raziskovalno delo

**SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA (SZO) Poudarja vlogo
medicinskih sester v osnovnem zdravstvenem varstvu**

Na 75. seji izvršnega odbora SZO v Ženevi so posvetili precejšnji del razprave posebni publikaciji, ki obravnava vlogo medicinske sestre v gibanju »Zdravje za vse«.

Razpravljali so o izobrazbi medicinskih sester ter o nujnosti miselne preusmeritve učiteljev, predvsem vodij izobraževalnega procesa v šolah za medicinske sestre. Spremembe je mogoče doseči le, če vodje negovalnih in izobraževalnih timov postanejo aktivisti novih usmeritev. Ti naj bi spodbujali tudi vse druge in začeli z delom na novih področjih in z drugačnim pristopom. Odgovorni delavci v negovalnih timih morajo biti sposobni za inovacije, načrtovanje in evalvacijo novih aktivnosti.

Spreminjajoča se vloga medicinske sestre terja korenite spremembe ne le v odnosu do pričakovanih strokovnih sposobnosti, ampak tudi do vloge medicinskih sester v zdravstvenem timu in v družbi nasploh.

Leta 1974 je komite strokovnjakov za zdravstveno nego obravnaval predvsem potrebo po drugačni izobrazbi medicinskih sester, vendar so sedaj na konferenci ugotavljali, da najbrž ni prišlo do bistvenih sprememb, ker bi se pozitivne posledice teh prizadevanj danes že morale odražati v spremenjeni vlogi medicinske sestre.

Izvršni odbor je menil, da sklepi iz leta 1974 po vsej verjetnosti niso bili posredovani primernim ljudem ali pa se zdravstvena služba v posameznih deželah še ni zavedala nujnosti sprememb.

Generalni direktor SZO, dr. Hafdan Mahler je dejal, **da so medicinske sestre daleč najbolj sprejemljiva poklicna skupina v zdravstvenem timu, ki je pripravljena pripeljati do pozitivnih sprememb v konceptu svojega dela.** Poudaril je, da je nastopil čas, da se medicinske sestre kot vodje in organizatorji čedalje bolj vključujejo v osnovno zdravstveno varstvo, enakopravno z drugimi zdravstvenimi delavci.

(Vir: WHO Press, WHO/2, 14. 1. 1985).

Majda Šlajmer-Japelj, koordinator
Participirajočega centra I SZO

12. MAJ – MEDNARODNI DAN MEDICINSKIH SESTER

GESLO ZA LETO 1985:

**MEDICINSKA SESTRA IN ZDRAVJE ŽENSK – PRISPEVEK K SREČNEJŠI
DRUŽINI**

SKRIVNOST ŽIVLJENJSKEGA USPEHA POZNAJO LE TISTI, KI NISO USPELI.

Collins

strokovno izpopolnjevanje

NEKAJ MISLI O PREVENTIVNI MEDICINI V OKVIRU MEDICINE DELA

Preventivna medicina je zelo obširno področje medicinske dejavnosti, ki ugotavlja zdravstveno stanje ljudi v določenih časovnih obdobjih, opravlja preglede pred nastopom dela in še vrsto drugih preventivnih pregledov, s katerimi skuša izboljšati zdravstveno stanje (zdravje) in delovno sposobnost ljudi.

Na tem področju ne srečujemo ljudi, ki so sami poiskali pomoč zaradi bolezni, ampak ljudi, ki se povečini počutijo zdrave, zato se marsikomu zdijo ti pregledi nepotrebni, posebno še, če morajo v okviru osnovnega pregleda dalj časa čakati na različne dodatne preglede (laboratorijske preiskave, očesni pregled, rentgensko slikanje pljuč, pregled sluha in podobno) ali če jih morajo opraviti celo v drugih zdravstvenih organizacijah. Zato ni čudno, da dostikrat z veliko nestrpnostjo in negodovanjem čakajo, kdaj bodo prišli na vrsto. Zato moramo biti s temi ljudmi toliko bolj strpni in potrpežljivi in si vzeti dovolj časa, da jim povemo, zakaj so ti pregledi koristni. Lažje je bolezen preprečiti, oziroma jo pravočasno zajeziti, kot jo kasneje zdraviti.

Nikoli ni preveč besed o delovni zaščiti, saj dobro poučeni ljudje, ki upoštevajo vse higienske tehnične zaščitne ukrepe, lažje prenašajo dolgoletne psihofizične napore, ki jih prinaša delo.

Posebno se moramo posvetiti mladim ljudem, saj vemo, da je mlad organizem bolj dovzeten za škodljive vplive okolja. Mladi ljudje se radi odkrito pogovarjajo in so tudi dostopni za naše nasvete, samo če smo v pogovoru z njimi dovolj strpni in jim znamo prisluhniti.

Pri teh pregledih nam ljudje med pogovorom razkrivajo svoje težave, ki dostikrat nimajo povezave z zdravstvenim stanjem, so pa z njimi še bolj obremenjeni. Mnogi nimajo urejenih stanovanjskih zadev, so ločeni od družine, jih tarejo denarne in druge skrbi in mnogi slabo ali pa sploh ne obvladajo slovenskega jezika in s tem težje navežejo stike v novem okolju.

Zato moramo našo pozornost čim bolj posvetiti »celemu človeku«, ne pa jo samo usmerjati na »sam pregled«. Ker pa je vsak človek osebnost zase, bo zato za nekoga dovolj, če mu naklonimo nekaj minut, za drugega pa bo premalo cela ura.

Vsa področja medicine dela so v zadnjem času vedno bolj uklenjena v časovni normativ, v odmero časa, ki ga lahko porabimo za posameznika. Dostikrat je težko uskladiti potrebe ljudi, ki se obračajo po zdravniško pomoč in nasvete.

Tako nam vse bolj zmanjkuje časa za pogovor, za tesnejši stik z ljudmi. Človek se nam oddaljuje, ker so pred nami vedno nove norme.

Franciška Lovrič,
Dispanzer za medicino dela Vič,
Avidiometrija

KAKO MALO JE TREBA ZA LOČITEV BITIJ, KI SE IMAJO RADA! PREGLASNA BESEDA, NERODNA KRETNJA, NEŽALJIV TREN Z OČESOMALIZNOSOM, RAZVADA PRIJEDI, PRI HOJI IN V SMEHU, TELESNA OVIRA, KI JE NI MOGOČE RAZLOŽITI... PRAVILJO, DA TONI NIČ; PA JE CEL SVET. POGOSTOMA DOVOLJ, DA SI MATI IN SIN, DVA BRATA, DVA PRIJATELJA, KI STA SI DRUG DRUGEMU ZELO BLIZU, OŠTANETA VEKOMAJ TUJA.

Rolland

OČETJE, SINOVI IN KONTRACEPCIJA

Oči so se mu svetile. Bil je vesel, da ga intervjuvam. Ob prvem vprašanju mu je pogled potemnel. »Želiš, da govorim o svojem sinu? V kakšnem smislu?« Ob drugem vprašanju je planil pokonci. »Kontracepcija! Nehaj že!« »Koliko let ima tvoj sin?« sem ga vprašala. »Dvanajst. Kaj naj mu rečem? O takih stvareh ne želim govoriti.« »Zakaj,« sem bila vztrajna. »Ne morem. Saj je še otrok.« »Raste,« sem ugovarjala. »In kaj imam jaz pri tem,« se je jezil. »Kar naprej gleda televizijo, gotovo ve več kot jaz.«

Če poslušamo očete, vedo sinovi o kontracepciji več kot oni sami. Zakaj bi se torej pogovarjali o tem? Če prisluhnemo sinovom, ugotovimo, da si želijo več odkritosti, sproščenosti. Vendar... Videti je, da prvi in drugi bežijo in se izogibajo takim pogovorom. Dvajsetletni fant mi reče, da je to pogovor za ženske. Njegov prijatelj trdi, da nima smisla govoriti o tem z očetom, mnogo bolje se je obrniti na zdravnika. Toda k zdravniku zaide le malo mladih fantov.

Očetje nočejo govoriti o kontracepciji. V družini navadno spregovori mati, če se ji zdi to pomembno.

»Nikar me ne sprašujte o teh stvareh,« se brani petinpetdesetletni mehanik. »Lahko pa govorite z mojo ženo, ona se bolj razume s sinom.« Tako se izgovarja večina očetov.

Zaradi zakoreninjenega mnenja, da znajo ženske to bolje, matere skušajo premagati zadrego in začnejo pogovor s sinovi. Zakaj tega ne storijo očetje? »Tudi očetje so kot matere v zadregi, vendar si tega ne morejo privoščiti,« pravi psiholog Marcello Perotta. »Oče še vedno predstavlja avtoriteto, s katero se sinovi morajo in želijo identificirati, zato morajo o sebi ohraniti tako predstavo, ki ne vzbuja nobenih dvomov.«

Zakaj oče ne spregovori s sinom

Očetje ne smejo odkriti svoje krhkosti, svojih čustev, zato se tudi o nekaterih stvareh ne pogovarjajo. Perotta še bolj podkrepi svoje mnenje: »Oče se, ne da bi se zavedal, primerja s sinom in čuti, da izgublja. Zavida mlademu moškemu, pred katerim je vsa prihodnost, zavida mu spodbude in oporo, ki je sam v mladih letih ni imel. Proti svojim občutkom se bojuje tako, da sinu odreka nekatere možnosti. Odreka mu možnost spočetja.«

To ne pomeni, da starši ne poznajo bioloških zakonitosti. Gre za tradicionalno prepričanje, da nekatere stvari počnejo samo tuji otroci. Zato ni naključje, da so številni očetje rekli: »Moj sin je še mlad, nima še takih problemov.« Ta mladi sin ima že osemnajst, devetnajst let in že doživlja prve spolne odnose.

»Molčijo očetje, molčijo tudi sinovi,« pravi psiholog. »Vsak mladoletnik misli, da spočenja lahko samo oče. Njemu se kaj takega ne more zgoditi. Temu se odreka prav zato, ker hoče še naprej ostati mladoletnik, neodgovoren. In tako se med dvema generacijama splete zarotniška vez.«

Vendar ta molk ni tako nedolžen. Pomeni mnogo več. Kontracepcija je ženska zadeva. Kdor se ukvarja s spolnostjo in čustvi, ni moški. O nekaterih stvareh govorijo samo naivneži. V tem molku tiči tudi strah, da vse kar omejuje spolnost, ogroža tudi moškost.

Odnos do spolnosti se kaže v tovarištvu, v prepričanju, da samo ženske komplicirajo nekatere zadeve. Mlad fant pravi: »Z očetom sva prijatelja, spoštujem ga. Skupaj hodiva na počitnice. Nikoli ne govoriva o seksu. Ve, da imam dekle, nikoli me ni ničesar vprašal, jaz pa tudi ne govorim o tem.« Ta fant je nehote izrazil, kakšen vedenjski vzorec prevladuje med očeti in sinovi. Ta vzorec je vsrkal vase v procesu identifikacije z očetom.

»Identifikacija se začneja v otroštvu, vendar naredi v puberteti kvalitativen preskok,« pravi psiholog. »Deček, ki se pred petimi leti ni sramoval svoje golote, se v puberteti skriva tudi pred starši. Pred materjo ga je sram, očeta pa skrivaj ogleduje. Hoče doumeti, kaj se z njim dogaja.«

Ali je pomembno, da oče spregovori s sinom? »Seveda je. Samo oče lahko pomiri sina, da so nekateri pojavi v obdobju rasti normalni, tudi sam je podobno doživljal odraščanje in

lahko prepričljivo spregovori s sinom. Oče pomaga sinu, da sprejme telesne spremembe in razume funkcijo teh sprememb. Pomaga mu pri raziskovanju prvih čustev. Šele nato se lahko pogovarja o kontracepciji.«

Nekatere informacije lahko damo otroku samo v ustreznem trenutku, kajti prej jih ne sprejema. To ne pomeni, da moramo informacije cenzurirati, vendar moramo zanje najti primeren jezik in primeren čas.

Fantje in kontracepcija

In kaj storijo fantje, ko je za to primeren čas? Večina si pomaga, kakor ve in zna. Fantom preostane samo dvoje, da uporabljajo kondom ali coitus interruptus (prekinjeni spolni akt). Ta izbira je končni rezultat dolgega procesa, vsega tistega, kar je fant vsrkal vase v družinskem okolju. Razmišljati o kontracepciji in izbrati primeren način, pomeni tudi spoštovati svojega partnerja.

»Vse, kar je v zvezi s kontracepcijo, ne zadeva toliko biologije seksualnosti kot užitek. To je nekaj, česar mladostnikom ne priznavamo.«

Užitek sodi na tisto območje, ki ga ne poznamo dovolj. Če kot odrasel človek lahko tvegam, nočem, da tvega tudi moj sin. Zato je bolje, da v teh stvareh posnemam svojega očeta. Moja napaka ne bo nič večja od napak drugih pred mano. Tako razmišljajo očetje.

Taka klasična napaka je tudi to, da nas ne zanima, kaj otrok ve ali ne ve, da smo užaljeni, ko se nekdanji otrok osamosvoji.

Oče, ki je v dobrih odnosih s svojim sinom, se bo z njim pogovoril o vseh življenjskih vprašanjih. Nikoli pa ne bo spregovoril o svojem užitku. Naša miselnost skoraj ne priznava užitka mimo bežnega genitalnega užitka. Ni nujno, da oče reče sinu, naj ga posnema. Vendar bi moral sin vedeti, da živi tudi oče svoje seksualno življenje in k temu sodi tudi kontracepcija. Starši bodo tako postali bolj človeški. Tako dobijo več dimenzij, niso samo ubogljivi roboti, niso več tisto, zaradi česar otroci pravijo: če moramo postati taki kot oni, potem raje nič.

»Duepiu«

Prevedla E. U. (Otrok in družina
št. 7/1984, 38–39)

NAČRT ZDRAVSTVENE NEGE (2)

Načrt zdravstvene nege navadno oblikujemo s stolpci za posamezna področja. Uporabljamo lahko papir različne velikosti, biti pa mora praktičen in se tudi po obliki ujemati z drugimi obrazci. Premajhni formati ne dajejo dovolj prostora, da bi lahko ugotovitve pregledno zapisali. Iz izkušnje smo spoznali, da tudi prostor, ki je na razpolago za zapis, odloča o tem, kako bomo podatek zapisali. Pri pisanju se pogosteje prilagajamo prostoru, ki je na voljo, kot da bi obrazce prilagajali potrebam po informiranju. Edina morebitna prednost omenjenega prostora je, da nas sili v kratko jedrnato izražanje. Dejstvo, da medicinska sestra zapisuje ugotovitve v ustrezne rubrike, nam potrjuje, da pozna posamezne faze miselnega procesa zdravstvene nege.

Proces zdravstvene nege. Priročnik. Ljubljana: Zveza društev medicinskih sester Slovenije, 1984: 47.

VEČINA SKRBI NASTANE V PRIZADEVANJU, DA BI SI UREDILI BREZSKRBNNO ŽIVLJENJE.

Peltzer

koledar strokovnih srečanj v letu 1985

V okviru letnega delovnega programa je uredništvo Zdravstvenega obzornika pripravilo **koledar strokovnih seminarjev in srečanj v letu 1985**.

Podatke o seminarjih so nam do 31. januarja 1985 posredovale naslednje strokovne sekcije pri Zvezi društev medicinskih sester Slovenije (ZDMSS): Pediatrična sekcija, Oftalmološka sekcija, Pnevmoftiziološka sekcija, Sekcija za medicino dela, prometa in športa, Sekcija medicinskih sester v zdraviliški dejavnosti, Nevropsihiatrična sekcija, Sekcija kirurških medicinskih sester in Sekcija za anestezijo in intenzivno nego, od občinskih in medobčinskih društev medicinskih sester (DMS) pa: DMS Maribor, DMS Nova Gorica, DMS Ptuj–Ormož, DMS Novo mesto in naknadno še DMS Ljubljana.

Podatki o seminarjih nekaterih strokovnih sekcij in društev so zelo pomanjkljivi, zato jih nismo mogli uvrstiti. Naknadno smo dodali še podatke o skupščini ZDMSS, ki je osrednje letošnje srečanje, ter podatke o nekaterih seminarjih Zveze društev medicinskih sester Jugoslavije. Med tiskom smo uvrstili še nekaj podatkov.

DMS Nova Gorica bo na letošnjih seminarjih obravnavalo akupunkturo (dr. Bergant), anemije pri otrocih (dr. Sirk), boleznih odvisnosti (dr. Kovačič), temo iz okulistike (dr. Srebrnič), rak na želodcu in črevesju (dr. Klavara), mikrovaskularno kirurgijo (dr. Margič) ter organiziralo izlet na Koroško. V prvi polovici leta bo skupaj s Splošno bolnišnico Šempeter pripravilo tudi tečaj o oživljanju.

DMS Ptuj–Ormož bo maja imelo redno letno skupščino z organizacijskim in strokovnim delom (tema svetovnega dneva zdravja in mednarodnega dneva medicinskih sester).

DMS Novo mesto je zbralo nekaj predlogov za seminarje – obravnavali naj bi rabo ultrazvoka v ginekologiji, laparoskopijo, angiografijo in oživljanje, za maj pa načrtujejo tudi strokovno ekskurzijo.

Število seminarjev se je – upamo, da preudarno – zmanjšalo, na podlagi poročil za leto 1984 pa ugotavljamo, da se je povečalo medsebojno povezovanje sekcij in društev. Za nadaljevanje stalnega strokovnega izpopolnjevanja zdravstvenih delavcev na področju zdravstvene nege je še posebej pomembna usklajenost delovnih programov sekcij ZDMSS. Njihova dejavnost namreč pomembno vpliva na razvoj stroke – področja zdravstvene nege, zato morajo upoštevati smernice predsedstva ZDMSS za sistematično in usmerjeno obravnavo omenjenega področja. Soodgovorne so tudi za pripravo in objavo pomembnejših dokumentov v Zdravstvenem obzorniku. Tako jih spoznajo tudi drugi zdravstveni delavci, dijaki in študenti zdravstvenih šol, pomembni pa so tudi za vrednotenje stroke in za oblikovanje strokovnega izrazja na tem področju.

Razveseljiva in spodbudna je tudi ugotovitev, da društva namenjajo čedalje večjo skrb za stalno teoretično in praktično obnavljanje in dopolnjevanje znanja o oživljanju. Njihova prizadevanja je podprlo tudi uredništvo Zdravstvenega obzornika, saj je v lanski – decembrski številki glasilo objavilo obsežno in pregledno gradivo o oživljanju. Za tiste, ki te številke Zdravstvenega obzornika nimajo, je na uredništvu na voljo še nekaj izvodov.

Prepričani smo, da bo tudi letošnja objava koledarja strokovnih srečanj – kljub nepopolnosti – prispevala k večji informiranosti članstva, zdravstvene in vzgojnoizobraževalne organizacije pa bodo seminarje naših sekcij in društev vključile v svoje programe stalnega izobraževanja in izpopolnjevanja delavcev.

Vsem skupaj želimo uspešno delo!

J. Strajnar in B. Bučar

KOLEDAR STROKOVNIH SREČANJ V LETU 1985

SREČANJE	DATUM IN KRAJ	VSEBINA SREČANJA	ORGANIZATOR-INFORMATOR
I. polletje			
Sekcija kirurških medicinskih sester (1. seminar)	29. marec 1985 UKC Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • derivacija urina • sodobna plastična kirurgija • pankreatitis • bolnišnične okužbe 	Greta Zver, UKC, Univerzitetna klinika za nevrokirurgijo, telefon (061) 314 266 int. 25-47
Zveza društev medicinskih sester Slovenije (skupščina)	– marec 1985 UKC Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • vzgojnoizobraževalni programi za medicinske sestre in predvidene specializacije po višji stopnji 	ZDMSS, Ljubljana, telefon (061) 316 055
Nevropsihiatrična sekcija (1. seminar)	– marec Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • novosti v nevrološki diagnostiki in terapiji 	Ladi Škerbinek, UKC, Univerzitetna psihiatrična klinika
Sekcija za medicino dela, prometa in športa (1. seminar, dvodnevni)	12. in 13. april 1985 Maribor	<ul style="list-style-type: none"> • mednarodna študija o procesu zdravstvene nege • vibracijske bolezni • ogled tovarne Zlatorog • ogled disperzerja za medicino dela 	Marija Štefanič s sodelavci
Pediatrična sekcija (1. seminar)	– april 1985 Stara Gora pri Novi Gorici	<ul style="list-style-type: none"> • timska obravnava otrok s cerebralno paralizo • ogled bolnišnice za predšolsko invalidno mladino 	Veronika Kunstek-Pretnar, UKC, Ljubljana
Sekcija za anestezijo in intenzivno nego (1. seminar)	23. april 1985 Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • sistemska in lokalna streptokinazna terapija • zdravstvena nega bolnika s streptokinazno terapijo 	Vera Spindler, UKC, Inštitut za anesteziologijo

Sekcija patronažnih medicinskih sester (1. seminar)	– april 1985 Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • biološki vidiki socialne medicine • predzakonsko in zakonsko svetovanje • zakonski in družinski konflikti 	Marija Pajić, ZD Maribor, telefon (062) 22 761
Oftalmološka sekcija (1. seminar)	– april/maj Beograd	<ul style="list-style-type: none"> • očne poškodbe med porodom • zgodnje odkrivanje ambliopij in ukrepi v SR Sloveniji • poškodbe vek in solznih poti • tope in probojne poškodbe očesa • rehabilitacija bolnikov po enukleaciji 	Meta Možek, UKC, Univerzitetna očesna klinika, Ljubljana
Pnevmofiziološka sekcija (1. seminar, dvodnevni)	– maj 1985 Radenci	<ul style="list-style-type: none"> • pljučne fibroze 	Tea Pulko, ZD Ptuj; ZDMSS, telefon (061) 316 055
Nevropsihiatrična sekcija (2. seminar)	– maj 1985 Psihiatrična bolnišnica Ormož	<ul style="list-style-type: none"> • rehabilitacija v procesu zdravljenja alkoholikov 	Ladi Škerbinek, UKC, Univerzitetna psihiatrična klinika
Sekcija patronažnih medicinskih sester (2. seminar – strokovno srečanje bolniških negovalk)	– maj 1985 Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • zdravstvena nega bolnika 	Marija Pajić, ZD Maribor, telefon (062) 22 761
Sekcija medicinskih sester v zdraviliški dejavnosti (1. seminar)	– maj 1985 Zdravilišče Dobrna	<ul style="list-style-type: none"> • ginekološka obolenja in rehabilitacija • fizikalna terapija v bazenu s termalno vodo • medicinska kozmetika • ogled zdravilišča 	Štefka Slivnik, Zdravilišče Rogaska Slatina, telefon (063) 811 411
Sekcija medicinskih sester babic (1. seminar)	– maj 1985 Titovo Velenje	<ul style="list-style-type: none"> • teme še niso določene 	Ivica Hribar, ZD Ljubljana-Center
Sekcija operacijskih medicinskih sester (1. seminar)	– maj 1985 Nova Gorica	<ul style="list-style-type: none"> • teme še niso določene • letna konferenca 	Ada Ličen, Splošna bolnišnica dr. F. Derganca Nova Gorica

II. polletje

Sekcija patronažnih medicinskih sester (3. seminar – strokovno srečanje bolniških negovalk)

– september 1985
Maribor

Marija Pajč, ZD Maribor,
telefon (062) 22 761

Sekcija medicinskih sester bobic (2. seminar)

– september 1985
Ptuj

Ivica Hribar, ZD Ljubljana-Center

Sekcija patronažnih medicinskih sester (4. seminar)

– oktober 1985
Ljubljana

Marija Pajč, ZD Maribor
telefon (062) 22 761

Sekcija kirurških medicinskih sester (2. seminar, **dvodnevni**)

10. in 11. oktober 1985
Novo mesto

Greta Zver, UKC, Univerzitetna klinika za nevrokirurgijo
telefon (061) 314 266 int. 25-47

Sekcija za medicino dela, prometa in športa (2. seminar, **dvodnevni**)

18. in 19. oktober 1985
Nova Gorica

Marta Eisenzopf, dr. Anton Prijatelj

- zdravstvena nega bolnika

- teme še niso določene

- prikaz razvoja in delovanja patronažnih služb v posameznih regijah Slovenije (okrogla miza)
- volilna skupščina

- abdominoperinealna amputacija rektuma

- gnojne okužbe rok
- obravnava bolnika s prelomom kolka
- klavdikacija kot simptom arterijalnih prekrvavitvenih motenj
- keratoplastika
- tema iz SLO in DS

- opazovanje delavcev v obutveni industriji

- aktivno zdravstveno varstvo
- ogled tovarne obutve Miren pri Novi Gorici
- ogled šempetrske bolnišnice

Pedriatrična sekcija in Oftalmološka sekcija (2. seminar)	– oktober 1985 Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • kongenitalna obolenja na očeh • očesna obolenja v otroški dobi • poškodbe oči v predšolskem in šolskem obdobju • pooperativna zdravstvena nega 	Veronika Kunstek-Pretnar, UKC, Ljubljana
Nevropsihiatrična sekcija (3. seminar)	– oktober 1985 Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • samomor, poskus samomora, krizna stanja v psihiatriji 	Ladi Škerbinek, UKC, Univerzitetna psihiatrična klinika
Sekcija medicinskih sester v zdraviliški dejavnosti/DMS Celje (2. seminar)	– oktober 1985 Rimske Toplice	<ul style="list-style-type: none"> • rehabilitacija bolnikov z revmatskimi in degenerativnimi boleznimi 	Štefka Slivnik, Zdravilišče Rogaska Slatina, telefon (063) 811 411; Olga Arzenšek, ZC Celje, telefon (063) 26 113
Sekcija za anestezijo in intenzivno nego (2. seminar)	– oktober/november 1985 Valdoltra	<ul style="list-style-type: none"> • teme o ortopedskem bolniku 	Vera Spindler, UKC, Inštitut za anesteziologijo
Sekcija operacijskih medicinskih sester (2. seminar)	– november/december 1985 Ljubljana	<ul style="list-style-type: none"> • teme še niso določene 	Ada Ličen, Splošna bolnišnica dr. F. Derganca, Nova Gorica
Zveza društev medicinskih sester Jugoslavije, Zagreb	22. in 23. april 1985 Opatija	<ul style="list-style-type: none"> • medicinska sestra v sistemu zdravstvenega varstva 	ZDMSS, Ljubljana, telefon (061) 316 055
	– november 1985 Novi Sad	<ul style="list-style-type: none"> • vloga in naloge medicinske sestre v SLO in DS 	

Ljubljana, 10. februar 1985

PROGRAM PREDAVANJ – KLINIČNI VEČERI DRUŠTVA MEDICINSKIH SESTER MARIBOR

Društvo medicinskih sester Maribor bo **vsako prvo sredo v mesecu** organiziralo naslednja predavanja:

- 6. februar 1985: OŽIVLJANJE (film in praktične vaje)
- 6. marec 1985: PROBLEMATIKA DOMSKEGA VARSTVA,
- 3. april 1985: SPOLNE BOLEZNI,
- 8. maj 1985: BOLNIŠNIČNE OKUŽBE,
- 5. JUNIJ 1985: HIPERTONIJA,
- 2. oktober 1985: PREPREČEVANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI,
- 6. november 1985: NOVOSTI V PREHRANI DOJENČKA,
- 4. december 1985: SODOBNO PSIHIATRIČNO ZDRAVLJENJE.

Predavanja bodo v sindikalni dvorani Splošne bolnišnice Maribor. Morebitne druge informacije je mogoče dobiti pri predsednici Društva medicinskih sester Maribor Liziki Mlinarič – Splošna bolnišnica Maribor, ginekološka ambulanta.

PROGRAM STROKOVNEGA IZPOPOLNJEVANJA PRI DRUŠTVU MEDICINSKIH SESTER LJUBLJANA

Društvo medicinskih sester Ljubljana je na podlagi predlogov članic in članov pripravilo **letni program strokovnega izpopolnjevanja**. Na rednih mesečnih seminarjih bodo v eni izmed predavalnic Univerzitetnega kliničnega centra obravnavane naslednje teme:

- 22. februar 1985: teme iz mikrobiologije,
- 22. marec 1985: teme iz otroške onkologije,
- 19. april 1985: teme s področja otorinolaringologije,
- 7. maj 1985: teme o medsebojnih odnosih v zdravstvu,
- 21. junij 1985: teme iz revmatologije,
- 25. oktober 1985: zdravstvena vzgoja,
- 22. novembra 1985: teme s področja hematologije,
- 20. december 1985: teme s področja vojne kirurgije.

V letu 1985 sta predvideni tudi dve strokovni ekskurziji: enodnevna v začetku junija, dvodnevna pa konec septembra ali v začetku oktobra.

Kotizacija za seminar je 400 din. Društvo bo članice in člane – enako kot doslej – pravočasno tudi pisno obveščalo o času in vsebini seminarjev.

**TEŽKO JE LJUBITI TISTE, KI JIH NE CENIMO, PRAV NIČ LAŽJE PA NI LJUBITI TISTIH, KI
JIH CENIMO MNOGO BOLJ OD SEBE.**

La Rochefoucauld